

Évnyitók Debrecenben

164 elsőévest avattak
a Debreceni Agrártudományi Főiskolán

A Debreceni Agrártudományi Főiskola díszudvarában szeptember ötödikén délelőtt 10 órakor a Himnusz hangjával kezdődött az 1966-67-es tanév ünnepélyes megnyitója.

Az ünnepségen jelen volt Pallas Imre, az MSZMP megyei végrehajtó bizottságának tagja, Bolodár Alajosné, a Debrecen városi párt-végrehajtó-

sított, és mindannyiunk kötelessége, hogy ezeket ki is használjuk. Kérem önöket, hogy az elkövetkezendő tanévben legyenek szorgalmasak és

beiktatására, majd az új hallgatók üdvözlésére. Az ünnepélyes tanévnyitó kedves eseménye volt, amikor Balogh Gyulának és Vásárhe-

arra, hogy minden tehetséget kiműveljünk, a tudomány magasabb csúcsaira elvezessünk, hogy egyes népünket a tudás birtokosává tegyük. Jól választott, aki a tanítói, vagy népművelői pályát választotta, mert mesterségét a nevelés szolgálatába állíthatja.

Az ünnepi beszéd után az elsőéves hallgatókat dr. Kurucz Albert igazgatóhelyettes eskette fel, majd az új hallgatókat kézfogással iktatták az intézmény tagjai sorába. Az ünnepség végén Sütő Sándor bejelentette, hogy ebben az évben a Tanítóképző Intézet körzetének számító Hajdú-Bihar és Békés megyében 52 gyémánt, illetve arany diplomát adnak át. Az ünnepségen Kerékgyártó Béla, Juhász József átvette a gyémánt diplomát, Hadházy György, Ormós Lajosné és Dobos Sándorné nyugdíjas tanítók pedig az arany diplomát.

Ünnepség
a százéves
iskolában

Szeptember 5-én, hétfőn délelőtt tartották meg a Pallagi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum tanévnyitó ünnepélyét.

Az ünnepélyen megjelent Kiss János, az MSZMP városi végrehajtó bizottságának tagja, Postás Sándor, az MSZMP megyei bizottságának munkatársa, Jánosky Mihályné, a Vöröskereszt megyei titkára és Hársfalvi Alajos, a II. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnökhelyettese, valamint a felsőfokú oktatási intézmények képviselői.

Ebben az évben ünnepi az intézmény működésének 100. évfordulóját. Dr. Hajdú Miklós kandidátus, igazgatóhelyettes megnyitóját Flóderer Jenő igazgató mondta ünnepi beszédét. Hangsúlyozta, hogy a szocialista építés újabb feladatokat ró a mezőgazdasági termelés koncentrációja és specializációja, a kémia és technika vívmányainak felhasználása a mezőgazdaságot az ipari jellegű mezőgazdasági termelés felé viszi, megkövetelve, hogy a mezőgazdasági munka is szakmunkává váljék. A modern termelés egyre több magas színvonalon képzett szakembert igényel.

Ünnepi beszéde további részében felelevenítette az intézmény 100 éves múltját, megindításának és működésének körülményeit, fejlődését és eredményeit.

Az ünnepi beszéd elhangzása után az elsőéves hallgatók fogadalmat tettek, akiket az MSZMP alapszervezet titkára és a KISZ-titkár üdvözölt.

Vietnami
fiatalok
Magyarországon

Százal több vietnami fiatal érkezett vasárnap Budapestre. A vietnami diákok a budapesti Műszaki Egyetemen kezdik meg tanulmányaikat, illetve szereznek tudományos fokozatot. A vietnami egyetemi hallgatókat a Nyugati pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. (MTI)

Ünnepélyes tanévnyitó
a debreceni pártiskolán

Tegnap, hétfőn délután ünnepélyes keretek között megnyitotta kapuit az egyéves titkárképző szakosított pártiskola Debrecenben.

A tanévnyitó ünnepségen jelen volt Karakas László, az MSZMP megyei bizottságának első titkára, Sikula György, az MSZMP megyei bizottságának titkára. Vigh Mártonnének, a pártiskola igazgatójának megnyitó szavai után Kállai Sándor, az MSZMP Szabolcs-Szatmár megyei bizottságának titkára mondott tanévnyitó ünnepi beszédet.

Az előadó, ünnepi beszédének elején hangsúlyozta, hogy a pártmunkások az egyre növekvő feladatokat csak úgy tudják sikeresen megoldani, ha ismerik és minél jobban elsajátítják a marxizmus-leninizmust és azt alkotóan tudják alkalmazni a mindennapi munkában. Ma már szinte társadalmi igényként jelentkezik a marxizmusnak, a munkásosztály tudományos ideológiájának minél hatékonyabb elsajátítása. Ennek az ideológiának komoly bázisa a most nyíló egyéves pártiskola, amelyre ebben az esztendőben megnövekedett feladatok hárulnak.

Ezekben a napokban országsszerte újjáavasztják a pártvezetőségeket. Készülünk a IX. kongresszusra. Az év végétől kezdve nem kisebb feladat hárul a kommunistákra, mint az, hogy magyarságunk megértessék és a dolgozók valamennyivel együtt valóra váltsák a IX. kongresszus határozatait, a gazdaságirányítási rendszer reformjából adódó feladatokat. Az egyéves pártiskoláról kikerülő pártmunkásokra ebben a munkában vár sok-sok tennivaló.

Befejezésül arról beszélt az előadó, hogy öt megyéből, összesen száz pártmunkás kezdi meg tanulmányait, ismerkedik a marxizmus-leninizmus ideológiájával.

Tanácskozás volt
az őszi munkákról
a megyei pártbizottságon

Az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságán, hétfőn a járási és városi pártbizottságok első titkárai, titkárai, mezőgazdasági osztályok vezetői, valamint a nagyobb mezőgazdasági üzemek vezetői részére megbeszélést tartottak. Az értekezleten részt vett Karakas László, a megyei pártbizottság

első titkára, Ambrus István, a megyei tanács vb-elnöke.

C. Nagy Gábor, a megyei pártbizottság titkára tájékoztatta a résztvevőket a mezőgazdasági termékek és termények első félévi felvásárlásának alakulásáról, majd az őszi mezőgazdasági munkák feladatairól tartott előadást.

Ünnepség lesz Debrecenben
Bulgária felszabadulásának
évfordulóján

Szeptember 9-én lesz a 22. évfordulója annak, hogy a testvéri Bolgár Népköztársaság felszabadult.

Ennek emlékére 7-én, szerdán este 19 órai kezdettel Debrecenben a Hungária kamaraszínházban díszünnepséget rendeznek. Ezen képviselteti magát a magyarországi bolgár

nagykövetség is. Az ünnepi nagygyűlés után művészeti műsort adnak a Csokonai Színház tagjai, valamint az Építők Hajdú Táncegyüttese.

Megnyílt
a vegyészkonferencia
Debrecenben

Hétfőn, szeptember 5-én reggel 9 órakor a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában megnyílt az a vegyészkonferencia, amely a Magyar Kémikusok Egyesülete keretében működő biokémiai szakosztály 10 éves jubileuma alkalmából út őrre.

A résztvevőket a vendéglátó egyetem nevében dr. Rapsák András rektor köszöntötte, majd a Magyar Kémikusok Egyesülete debreceni csoportja nevében dr. Gaál György docens beszélt. A Magyar Biokémiai Társaság üdvözlését dr. Tankó Béla professzor, a társaság elnöke tolmácsolta. A konferencia ünnepi megnyitóját Mezei Barna, a CHINOIN Gyógyszergyár műszaki igazgatója, a Magyar Kémikusok Egyesületének alelnöke tartotta meg. Dr. Gerendás Mihály professzor a biokémiai szakosztály nevében köszöntötte meg a beszédek és

üdvözléseket, majd a háromnapos konferenciát megnyitottan nyilvánította.

Ma, kedden is tartanak előadást. Délután a nagy érdeklődésre számot tartó műszer- és vegyszeranketot rendezik meg. Ezen számos kül- és belső cég mutatja be biokémiai műszereit és a vegyszergyárak biokémiai preparátumait. Nyugatnémet, olasz és amerikai gyárak képviselői is Debrecenbe érkeztek az alkalomból. Itt találjuk a BIO-RAD, az ELVI, a Calbiochem és a Reanal vegyszergyár küldöttét is.

Hazatérés
Görögországból

A Debreceni Népi Együttes 42 tagú csoportja 16 napos görögországi útvjáról szombaton a késő esti órákban visszaért Debrecenbe. Az együttes közel négyezer kilométeres utat tett meg s részt vett az egyik görög szigeten, Lefkaszen rendezett V. Nemzetközi Népi Tánc Fesztiválon.

A debreceniek több alkalommal szerepeltek, műsorukkal nagy elismerést arattak. A legnagyobb sikere a Hortobágyi pásztortáncoknak volt, amelyet a rendezőség kérésére a fesztivál utolsó napján is műsorra kellett tűzni. Tizenhat nemzet népi táncosainak nagy fesztiválján a debreceni együttes a legjobbaknak kijáró díszoklevelet kapta. Bár a fesztiválon nem volt hivatalos verseny és rangsorolás, a nemhivatalos értékelés szerint a román együttes után a magyar népi tán-

cok színvonalas műsora következett. A sikerre jellemző, hogy több meghívást kapott a Debreceni Népi Együttes. Így lépett fel Agrinionban is. Az ötvenezer lakosú város foterén esti népiünnepélyen adott műsort az együttes. Voltak a debreceniek Athénben, Szalonikiben és Jugoszlávián átutazva érkeztek vissza sikeres görögországi szereplésükről.

Az új elsőéves hallgatók egy csoportja fogadalmötétel közben

biottság tagja, Bartha János, a megyei tanács vb-elnökhelyettese, Onosi László, a Haza-fias Népfrent megyei bizottságának titkára, Ördög László, a városi tanács vb-elnökhelyettese, Heckenost József, a Földművelésügyi Minisztérium egyetemi és főiskolai oktatási igazgatóság igazgatója, valamint több felsőfokú intézmény képviselője.

Dr. Munkácsi Ferenc, a Debreceni Agrártudományi Főiskola rektora üdvözölte a megjelent vendégeket, majd többek között a következőket mondotta:

Az évnyitó most is, mint minden évben, az oktatási idő megkezdésének ünnepélyes aktusa, ahol egyrészt az elmúlt évek munkájáról, sikeresen megoldott feladatairól, másrészt legalább ilyen súlylyal az elkövetkezendő időszak tennivalóiról kell beszélnünk. Jónéhány megoldásra váró hétköznapi feladat előtt állunk mindannyian, hallgatók és oktatók egyaránt. Megfelelő feltételeket kell teremteni az eddiginél jobb agrárszakember-képzésre. Biztosítani azt az eszmei-politikai, és szakmai felkészítést, amely képessé teszi az agrármérnököt az egyre nagyobb feladatok megoldására.

Az előadó a továbbiakban részletesen szölt a mezőgazdaságnak a népgazdaságban betöltött szerepéről, az új gazdasági mechanizmus mezőgazdaságra vonatkozó feltételeiről, a mezőgazdaság jövedelmezőségének fontosságáról. Értékelte a főiskola oktatási, tudományos, és kutatómunkáját, a hallgatók tudományos diákköri tevékenységét. Külön szölt a 164 új elsőéves hallgatóhoz.

Szeretném biztosítani önöket — mondotta dr. Munkácsi Ferenc — a főiskolánk tanácsa nevében arról a segítségéről, amelyet elvárunk tanárainktól, összes dolgozóinktól. A most megnyíló tanév jó munkájához államunk és társadalmunk megfelelő anyagi és személyi feltételeket bizto-

lkesek, hogy jó eredményeket érhesünk el.

Az ünnepi beszéd után került sor a 164 elsőéves hallgató

lyi Sándornak gyémánt diplomát adtak át.

Az ünnepség a Szózat hangjával ért véget.

Tanévkezdés
a Tanítóképző Intézetben

A Tanítóképző Intézetben 10 órakor kezdődött a tanévnyitó ünnepség.

Megjelent Tóth László, a Debrecen városi párt-végrehajtóbizottság tagja, Cseke Béla, a megyei pártbizottság munkatársa, Kigyós Sándor, a Hajdú-Bihar megyei, Koroknai

gusképző osztályának munkatársai.

Az ünnepséget Sütő Sándor igazgató nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket. Bejelentette, hogy az új tanévben

Kerékgyártó Béla nyugdíjas tanító átveszi Sütő Sándortól a gyémántdiplomát

Berta a Debrecen Városi Tanács V. B. művelődésügyi osztályának vezetői, Müller Pál, a Művelődésügyi Minisztérium közművelődésügyi főosztályának, Nábrádi István, a Művelődésügyi Minisztérium pedagó-

47 tanító, 44 népművelés-könyvtár szakos és 102 levelező hallgató kezd meg tanulmányait az intézetben. Ezután dr. E. Kiss Sándor igazgatóhelyettes mondott beszédet. Hangsúlyozta, hogy ma lehetőség van

Két év eredményes munkája után - új feladatok előtt

Szerinte az országban, Hajdú-Bihar megye iparvállalatainál, intézményeiben, közös gazdaságaiban szeptember elsején megkezdődtek a vezetőség-újraavató taggyűlések. A taggyűlésekkel fontos szakaszhoz érkezett a felkészülés a párt IX. kongresszusára.

A számvetés időszaka ez. Két esztendő eredményeiről, gondjairól számolnak be a vezetőségek. Az első taggyűlések tapasztalatai is azt tanúsítják, hogy a kommunizmus lelkiismeretesen készült az alapszervezet életében oly jelentős eseményre. Kifejezi ezt is, hogy a taggyűlések színvonalát szőpén, ízlésesen díszítették. Általában a KISZ-tagok, az ifjúkommunisták törekedtek arra, hogy megfelelő környezetet fogadják a taggyűlések részvevőit. Külsőség ez ugyan, mégis

mutatja, hogy ünnepélyes tanácskozáson szórakoztató. Az új gazdasági mechanizmus nem csupán a gazdasági vezetés jogkörét bővíti, hanem csupán a pártmunka eredményesebbé tételéhez feltétlenül szükséges, hogy a párttagok személyes felelőssége is növekedjen.

Számvetés

A számvetés, a vezetőségek beszámolója most arról szól, mit tettek a megbízatás eredményes végrehajtása érdekében. Két év állt rendelkezésükre. De a beszámolóra nem is most készültek. Hónapokkal ezelőtt megindult a munka az alapszervezetekben, hogy felmérés születhessen az elvégzett munkáról.

Jólesztérisz tudni: becsülettel, igaz, kommunista törekvessel dolgozott a vezetőségi tagok többsége társai szolgálatában. Ezt mutatták a beszámolóban elsorolt adatok. A Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni üzemében a kongresszusi verseny eredményeként, bár nehézségekkel küzdött, de teljesítették a gyár exportkötelezettségeit. Több mint negyvenféle gyógykészítést készített, az új gazdasági mechanizmus elemeit alkalmazva pedig szép devizabevételt ért el a debreceni BIOGAL Gyógyszergyár. A nemzetközi szocialista együttműködésben ráért tennivalóknak rendre eleget tesz a Magyar Görnyülszövetkezet debreceni üze- me. A beszámoló időszakaiban a három tsz-ből egyesült sárándi Béke Termelőszövetkezeti tagsága hétmillióról több mint kilencmillió forintra növelte a közös vagyont értékét. A Debreceni Közlekedési Vállalat korszerűsítő műhelye a IX. pártkongresszus tiszteletére indított versenyben a vezetőség-újraavató taggyűlés időpontjára, hét nappal a vállalt határidő előtt átadta az első csuklós villamost a Fővárosi Közlekedési Vállalatnak.

Tovább is folytathatnánk a sort, ami azt mutatja, hogy kiváló termelési eredmények születtek a kongresszusi verseny. Tekintélyes fejlesztési, beruházási feladatok valósultak meg. Mind-mind az emberért. Azt, hogy még jobban éljen, még jobb munkakörülmények között dolgozzon, még jobb keresetet biztosíthasson családjának. Ezért dolgoztak a kommunizmus, társakkal együtt, ez az első céljuk. S a beszámoló az azt emeltek szót, ha valami gátja, akadály van a még eredményesebb munkának. Több taggyűlésen bírálat érte egyik, vagy másik művezetőt, mert modora, magatartása nem felel meg a ma követelményének: lélektelenül, ridegen bánták a dolgozókkal.

Kollektív munka

A beszámoló kollektív munka eredménye volt, s a kollektív mondtó ítéletet a hibák láttán. Eppen a közösség előrehaladása érdekében. Ez a törekvés jellemezte a beszámolókat, amikor az elért eredmények alapján elvileg és gyakorlatilag egyaránt részletesen foglalkoztak a pártszervezetek gazdaságszervező, irányító, ellenőrző tevékenységével. A beszámoló az tükrözték, ez a munka egyre inkább komoly, eszmei tartalmat kap. Mentés az olyan törekvésektől, hogy a párttitkár vagy a vezetőség tagjai minden apró dologba

beleszóljanak, ha kell, hát anyag után futkossanak, más esetben meg az új gyártmány kibocsátásának útját megszer- vezik. Felelős gazdasági vezetők dolgoznak az üzemekben, joguk és kötelességük, hogy valóban felelősei legyenek üzemszervezetüknek. A pártszervezetek arra törekedtek, hogy a legfontosabb feladatokra fordítsák az egész üzemszervezést az egész üzemszervezést. Nem is az anyagiakról van szó, hanem arról, hogy különösen vizsgaidőszakban azoknak kell maradni a gyárban, az intézményben. Ez komoly felelősséget bízósítanak a tanuló munkájával kell bizonyítani, hogy érdemes volt áldozni rá. És azzal bizonyítható a legjobban, ha maga is odaáll a propagandisták közé, ha — éppen a tanultak birtokában — határozottan, kommunista módra kiáll a téves nézetek ellen; ha még jobban kivieszi részét az üzem előtt álló feladatok megoldásából. Nem minden feladat számárán, mógé kell nézni, így teljes az alapszervezet vezetőségének beszámolója. Van még ferde, hibás állásfoglalás az üzemekben. A Szék- és Kárpitosipari Vállalat taggyűlésén is elhangzott: van, aki úgy van a rossz munkadarabbal, hátha elmegy a többivel. Az ilyen véleményt hallják a párttagok, ám egy részük úgy van vele, minek szóljon. Önmagát, társait csapja be az, aki így gondolkodik. Önmagának és társainak is árt, hiszen a selejt akkor is selejt marad, ha ki- megy az üzemből. Rortja a vállalat hírnevét. Csökkenti a gyár nyereségét. Az ideológiai irányelveket valamennyi alapszervezet megvitatta, beszélte róluk, ismertette. De ez még nem ideológiai munka. Az emberek gondolkodásmódjának formálásáért, tudatuk változásáért kell tenniük. És nem is a tézisek ismétlésével. A csapagygyári szocialista munkabrigádok többségében lassan már ismeretlenné válik a késés, csakúgy, mint a BIOGAL Gyógyszergyár több brigádjában. Ez is a tudat formálásához tartozik. És az is, hogy például a derecskei Új Élet Termelőszövetkezetben a beszámoló időszakaiban tíz százalékkal növekedett az általános iskolát végzettek száma. A politikai nevelő, felvilágosító munka szélesítése nem egyszerű feladat, jelszavak hangoztatásával nem lehet eredményt elérni, ehhez közel nagyon közel kell állni az emberekhez, ismerni gondolkodásmódjukat, megjelni a leg- jobban célravezető módszert.

Egyéni felelősség

Van olyan tapasztalat, hogy néhány alapszervezetben túlságosan is sokat foglalkoztak a termelési problémákkal. Az alapszervezet természetesen nem válhat külön az üzemtől. Ott dolgozik, ott élnek a párttagok, az éltető elemük. De nem a taggyűlés feladata, hogy részletesen, minden oldalról megtárgyalja a termelési helyzetét. Ez óhatatlanul is odavezet, hogy termelési tanácskozássá alakul át a taggyűlés, ott sorolják el az apró dolgokat is. Nem ilyen feladattal kell számolnia a vezetőség-újraavató taggyűléseknek. Erre ott a termelési tanácskozás, a műszaki értekezlet. Sokkal lényegesebb, hogy a legfontosabb célokat lássa és tárgyalja a vezetőség beszámolója. Az, hogy az emberek egymás közötti viszonyát tárgyalja a termelésben. Az, hogy a lényeges feladatok meghatározásával felkészítse a még eredményesebb, jobb, hatékonyabb munkára az üzemszervezet dolgozóit. Ezt viszont teljes felelősséggel tege.

Említettük, hogy a beszámoló kollektív munka volt. Az értékelésnél azonban feltétlenül szólni kell az egyes párttagok munkájáról is. A legtöbb beszámoló személy szerint értékelte a párttagok munkáját. Azokét, akik dicséretet érdemelnek és azokét is, akik nem látták el megfelelően megbízatásukat. Lényeges dologról van szó. Hiszen a pártmunka az azonos személyhez szólnak. S a kommunizmus felelősségérzetét növeli, ha a nyilvánosság előtt is értékelik végzett munkájukat. Érdemes erről szólni, mert több beszámolóban is szerepelt olyan kitétel, hogy „a vezetőség többet tehetett volna az agitációs munka fejlesztése érdekében” stb. Az ilyen bírálat (vagy önbírálat) nagyon keveset használ. Ebből ugyan ki érzi majd, hogy mi- lyen kötelet el? Az elvtársi, szinte pártszervi légkör megköveteli, hogy szakítsunk az általánosságok hangoztató

Célszerű tanulás

Jobban, eredményesebben csak az tud dolgozni, aki széles látókörrel rendelkezik. Tanul, jobb hozzáértésre törekszik. Ezért is kapott jelentős helyet a beszámolóban a párt belső életének vizsgálata, az ideológiai munka értékelése.

A tapasztalatok azt tanúsítják, a kommunizmus egyre jobban szükségét érzi annak, hogy állami vagy pártoktatásban vegyenek részt. Az alapszervezetekben általában a tagság 40-50 százaléka tanul. A számok tekintetében tehát jó eredményről beszélhetünk. Érdemes azonban megvizsgálni, mennyire eredményes ez a tanulás. Mennyire lehet a nagyobb tudást hasznosítani a jobb munka érdekében. Hiszen a tanulás nem lehet öncélú. A tanuló üzemi dolgozóért áldozatot is hoznak társai. Nem is az anyagiakról van szó, hanem arról, hogy különösen vizsgaidőszakban azoknak kell maradni a gyárban, az intézményben. Ez komoly felelősséget bízósítanak a tanuló munkájával kell bizonyítani, hogy érdemes volt áldozni rá. És azzal bizonyítható a legjobban, ha maga is odaáll a propagandisták közé, ha — éppen a tanultak birtokában — határozottan, kommunista módra kiáll a téves nézetek ellen; ha még jobban kivieszi részét az üzem előtt álló feladatok megoldásából. Nem minden feladat számárán, mógé kell nézni, így teljes az alapszervezet vezetőségének beszámolója. Van még ferde, hibás állásfoglalás az üzemekben. A Szék- és Kárpitosipari Vállalat taggyűlésén is elhangzott: van, aki úgy van a rossz munkadarabbal, hátha elmegy a többivel. Az ilyen véleményt hallják a párttagok, ám egy részük úgy van vele, minek szóljon. Önmagát, társait csapja be az, aki így gondolkodik. Önmagának és társainak is árt, hiszen a selejt akkor is selejt marad, ha ki- megy az üzemből. Rortja a vállalat hírnevét. Csökkenti a gyár nyereségét. Az ideológiai irányelveket valamennyi alapszervezet megvitatta, beszélte róluk, ismertette. De ez még nem ideológiai munka. Az emberek gondolkodásmódjának formálásáért, tudatuk változásáért kell tenniük. És nem is a tézisek ismétlésével. A csapagygyári szocialista munkabrigádok többségében lassan már ismeretlenné válik a késés, csakúgy, mint a BIOGAL Gyógyszergyár több brigádjában. Ez is a tudat formálásához tartozik. És az is, hogy például a derecskei Új Élet Termelőszövetkezetben a beszámoló időszakaiban tíz százalékkal növekedett az általános iskolát végzettek száma. A politikai nevelő, felvilágosító munka szélesítése nem egyszerű feladat, jelszavak hangoztatásával nem lehet eredményt elérni, ehhez közel nagyon közel kell állni az emberekhez, ismerni gondolkodásmódjukat, megjelni a leg- jobban célravezető módszert.

Sütő Gyula

bírálatl és dicsérettel egyaránt. Az élet egyre többet követel a párttagoktól. Az új gazdasági mechanizmus nem csupán a gazdasági vezetés jogkörét bővíti, hanem csupán a pártmunka eredményesebbé tételéhez feltétlenül szükséges, hogy a párttagok személyes felelőssége is növekedjen.

Párton kívüli barátaink is nagy várakozással tekintenek a párt kongresszusára elé. Tudják, hogy ott az ő sorsukról, életükről is szó lesz. A kongresszus előkészítésének fontos szakaszába léptünk az alapszervezeti vezetőség-újraavató taggyűlések megtartásával. A számvetés két év munkájáról már előre is művelet, körvonalazza a jövő feladatait. Az első tapasztalatok azt tanúsítják, bátran odaállhatnak társaik elé az alapszervezetek vezetőségei. Lelkiismeretesen dolgoztak a két év alatt. Elisméresz illetheti őket. Arra van szükség, hogy a beszámoló is tükrözze ezt a munkát, a gondokkal együtt.

Több mint 500 vetőmagminta a nagyüzemekből

JOBBA A CSIRÁZÁSI ARÁNY

A mezőgazdaság természetesen, a magasabb természet-átlagok befolyásoló tényezők között igen jelentős helyet foglal el a vetőmag. Nem szorul különösebb bizonyításra és magyarázatra: ha szennyezett, gyomos, alacsony csirázésségű a mag, ritka a növényállomány. S ha nincs meg az eleendő tőszám, akkor már szinte lehetetlen magas átlagokat betakarítani, még akkor is, ha az összes többi termésközoző tényező rendelkezésre áll.

A vetőmagellátás és -kiválasztás folyamatos, egész esztendő munka, de közvetlenül a vetés előtt időszerű tennivalói vannak. Ebben a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok nagy segítséget, útmutatást kaphatnak az Állami Vetőmagfelügyelőszék szakembereitől. Derzsi Kálmán a felügyelőszék helyettes vezetője az ide feladatokról és eddigi vizsgálataikról a következőket mondotta el:

— Nemcsak ajánlatos, de kötelező is a gyakorlati szakemberek részére, hogy kifogástalan magot tegyenek a földre. Gyakori eset, hogy a szemre mutatós búza vetésre alig alkalmas, illetve csak azzal a korrekcióval, amit mi mellékelünk a vizsgálat után. Különösen nagy mértékben csökkent a vetőmagvak alkalmaságát, csirázóképességét a sok csapadék, a helytelen tárolás és kezézés. Az eredeti programnak megfelelően kaptuk meg az elmúlt hetekben a legtöbb gazdaságból a vetőmagmintákat. Közél 500-at vizsgáltunk meg, s ennek csaknem kétharmada a búza.

— Mi a tapasztalat?
— Kedvezőnek kellett eddig megítélni a helyzetet — különösen a tavalyival szemben — sokkal jobb a csirázási arány. Nem volt ritka a beküldött minták között a 96, sőt a 98 százalékos csirázási arány sem. A vetőmag alkalmaságát nagymértékben csökkenteti természetesen a törött szemek aránya, a sok gyommag. Éppen ezért felügyelőszékünk arra kéri a termelőszövetkezeteket, hogy abból küldjenek mintát tisztítás után, amit vetésre előkészítettek. De az előkészítést mindenképpen végezzék el a beküldés előtt, mert különben téves véleményt kaphnak. Ugyanis az elvégzett vizsgálatok alapján javasoljuk a nagyüzemeknek az optimális vetőmagmennyiséget a csirázási százalék alapján. S ezt vegyék figyelembe, hiszen ez elsősorban a gazdaságok érdeke, az ő földjük terem ezáltal többet.

— Mire figyelmeztetnek még az ide vizsgálatok?

— Már tavaly is találkozunk a búzában a golyóüszögkártétellel, s a tapasztalataink szerint ez az idén valamivel még növekedett. A golyóüszögös búzát semmiképpen se vessék el, cseréljük ki jó vetőmagra az erősen fertőzött táblákat egy ideig pihentessék, ne vessenek bele búzát. Így tudják elejét venni a nagyobb arányú fertőzésnek és károsodásnak.

A korábbi eljárásokkal szemben vegyszerezéssel dolgoznak az Állami Vetőmagfelügyelőszék szakemberei,

Veszélyes MUNKAHELYEN

de közbeesik a Tisza. Halk moraj jelzi a megolvadt jég zajlását. Az öt ember botot farag a víz partján, azzal tapogatják a jeget, bírja-e. A túlsó parton kiszakadó sóhaj a megkönnyebbülés jele:

— Baj nélkül átértünk. A tájra szivacsos pára nehezedik, árnyékot szűrke a hajnal. Egy kora tavaszi hétfőn öt ember elindult munkába.

2.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem központi kazánházának kéménye megőregedett. Meg kellene újítani. A hatvan méter magas kéményből harmincat le kell bontani és újrapíteni.

A Gyárméreny- és Kazán-építő Vállalat kéményjavító brigádjára — kilenc ember, köztük a zalkodi öt — végzi a munkát.

Már az új szakaszt építik, a jelenlegi magasság negyven méter. Előtte a gázgyár kazánját csinálták meg, azelőtt Szolnokon, Salgótarjánban, Zagyvápfalván és Nyíregyházán dolgoztak. Mindig, ahol szükség volt rájuk.

3.

A téglagyűrű átmérője három és fél méter. Fenntartózkodási joga három zalkodi embernek van: Simon Gyula, Krizsán Ferenc és Kocsomba Zoltán dolgoznak a magasban. Három sor téglából épül a kémény fala. Anyag a kúrtóban érkezik felvonón.

Csend és fegyelem uralkodik idefenn. Az emberek halkan és keveset beszélnek. Nincs mondanivaló. Aki egyszerű felke- rült, azzal nem kell tudatni a tennivalókat.

— A magasság? Megszoktuk.

Kilenc éve dolgozik együtt a brigád. Baleset nem volt.

4.

Egy asszony is van köztük: Balog Benjáminné, A futószá-

lagtól hordja a téglát a felvonóhoz. Kemény férfimunka. — Azzal húznak, hogy én verem el a brigád pénzét.

A kereset magas, havonta 2000—2200 forint. A fentiek 4000—4500 forintot keresnek. Nagy a veszélyességi pótlék.

— Ideadják a pénzt, hogy vásároljak enniválót. Mikor elszámolok, azt mondják, hogy elfolyik kezem között a pénz.

Szolnoki az asszony, férje otthon dolgozik. Nehéz mint egyedüli nőnek megállnia helyét a férfiak között. Még nem volt „odafenn...”. De „idelelenn” megbecsülik.

5.

Kevevári Pál adagolja a téglát a futószágra. Huszonnyolc éve dolgozik a szakmában. Beosztásánál fogva „lent”.

— Voltam én már kérem odafenn. De volt úgy, hogy felúton meggondoltam magam, mert éreztem, hogy fáradok. Nem szabad oda fáradtan felmenni, kaphat az ember valami szédülést, és vége. Különben is orvosi papír kell hozzá.

Megindul a futószálg, Kevevári a kezére összpontosít. A fentiek fegyelme kötelezi a lentieket is.

6.

A vállalat debreceni központjában felhívták a figyelmemet, hogy nagyon jó brigád a kéményjavító. Utóbb is prémiumosztás volt, mert határidő előtt fejezték be a gázgyári munkát.

— Szeptember harmincadika a határidő. Úgy látszik, hogy ennél hamarabb befejezzük a felépítést. Ezt már előre elhatároztuk. Ez egy kórház, teli beteggel. Ilyen helyen az ember tegyen meg minden tőle telhetőt.

Felnéz a karcsú kéményre, keze munkájára:

— Szép, ugye?
— Szép.

Hahn Péter

Egy hét a televízióban

Egyensúlytalanság

Nincs szerencséje a recenzióknak. Nem azért, mert nem jutott eszembe jobb cím, ez a torz, erőteljes szó ugyanis körülbelül kifejezi, amit a hét műsoráról mondani szeretnék. Szerencsém azért nincs, mert kisebb szünet után újra kihagyott a televízió az elmúlt hét műsorában tartalmi és színvonalbeli egyensúlyt teremteni, nem sikerült. A „Hétköznapi fasizmus” közvetítése jelenti a legmagasabb pontot, s ez a pont kétségkívül nagyon magas. Annak ellenére, hogy Remm nagyszerű filmje egyáltalán nem érvényesült olyan szenvedélyes, megdöbbentő erővel a képernyőn, mint a filmvászonon. Egy film azonban kevés, hiszen két olyan alkotás húzza le a mérleg másik szárnyát, mint a „Nem élünk kolostorban” és az „Aranyfácán”.

A cím másik értelme számdékom szerint: egyensúlytalanság. Kis szójátékkal, azért nem volt egyensúly az elmúlt hét műsorában, mert sok volt a súlytalan műsor. És ebben élen járt a hétfő és keddi esti főműsor, a „Nem élünk kolostorban”, az „Aranyfácán”. A Kis Színpad produkciója nem szellemes, minden dramaturgiai érték nélküli alkotás, a banalitások és közlelvok sokaságából épül fel, de kártyavár csak, nem igazi épület. A szereposztás is rossz. Kósa András beszélni is alig tud. Az „Aranyfácán” hat év alatt sokat fakult. A történelmi igazságot nem tudja emberbeni igazsággá változtatni, emberi momentumai érzelgősek, zicserek, történelmi elemel pedig igen sablonosak. Így igazságszerűté is megkopott. Felújítása családást jelentett.

Anyasági kereset

Különösen azért érezzük bizonytalanoknak a hét művészi egyensúlyát, mert a szombat esti főműsor, a Darvas Szilárd írásából összeállított Anyasági kereset szintén gyengén sikerült. S ez azért meglepő, mert a szerző estek a televízió sikeres műsorszámai közé tartoznak. A közelmúltban bemutatott Gábor Béla műsor elég bizonyíték erre.

Azonban az „Anyasági kereset” családást okozott. Erőtlen, unalmas műsor volt, egy-két jó mozzanattal. És ennek nem Darvas Szilárd az oka, hanem Fehér István, aki a műsort írta. A sikertelenség fő oka ugyanis az, hogy hiányzott az a szilárd és biztos gondolati

váz, amely nélkül ilyen fajta összeállítás elképzelhetetlen, mert a néző így csak afféle esztrádműsort kap.

Nem tartom elegendő összetartó erőnek azt az ötletet, hogy Darvas Szilárd a „nehéz” és a „könnyű” műzsa vetélkedett. Két okból. Az egyik az, hogy Darvas Szilárd versei nem igazán nagy versek, sok bennük a mesterkéltetés, a kiszámítottúság; üresen, közlelvosen konganak a sorai. Mint humorista viszont nagyszerű, s így mint író is nagyszerű. De — s ez a másik ok — ezzel a vetélkedéssel maga a televízió tett különbséget komoly és könnyű irodalom között.

Mi lehetett volna a gondolatíváz? Darvas Szilárd írásainak van egy sajátossága, amely világosan megkülönbözteti minden kortársától, ez a lírai humor. Minden sorába belejárt az irónia, a költői indulás, legjobb írásai sokszor a Reviczky-féle humor határára járnak, nem is a humor, hanem a sajnálat, a líra a lényeges bennük. Ez a sajátos líraiság olvasva minden művelel kiérződik. A képernyőn azonban elsikkadt, mert nem erre koncentrált író, rendező és előadó, hanem a külsőségek elemekre.

Nos, Darvas Szilárd esetében a trükkrajzok, színészi mimika, rendezői fogások nem segítettek, hanem rontották. Nem véletlen, hogy a műsor legjobb száma az volt, amelyben az író hangja szólt meg, s illusztrációként csak fényképeit láttuk izgalmas vágásokban. Túlírta és túlrendezte ezt a műsort, néhol — pl. Agárdi Gábor — túl is játszották. Darvas csendes lírai humora továbbra is olvasók közkinésé maradt, a tv-nézőkhöz ez a műsor nem tudta közelvinni ezt a nagyszerű írot.

Atlétika

A labdarúgó világbajnokság, a kajak-kenu világbajnokság és az úszó Európa-bajnokság után az elmúlt héten a budapesti atlétikai Európa-bajnokság közvetítésével lényegében befejeződtek a nagy nyári sportprogramok. (A röplabda vb már csak utóhang lesz.)

Ennek a sok közvetítésnek minden sportrajongó szívből örül. A budapesti versenyek közvetítése egészében szintén

nagyon jól sikerült, de néhány elmarasztaló szót is szólnunk kell főként a riporterek munkájáról. Hiába, úgy látszik, ők is elfáradtak.

Az első megjegyzés az a kérdés lenne, miért nem közvetítették bővebben a versenyeket. Az első napokban rosszkor — verseny közben — zárták le a közvetítést, s később is kezdték, sok érdekes elő- és közép-futamot nem láthatott így a néző. Ennél is nagyobb hiba azonban, hogy a riporterek nem tájékoztatták mindig megfelelően a nézőket azokról a versenyekről, amelyek a közvetítés időpontja előtt kerültek lebonolyításra. Igéretet kaptunk többször is, de ezek bevéltása elmaradt. Így a selejtezők eredményeiről, időeredményeiről, továbbjutókról nem kaptunk jó tájékoztatást. Mellékesen jegyzem meg, hogy sok tárgyi hibát is vétetek. Időeredményekben, személyekben. Nagyon nehéz munka volt s ezek csak szép hibák. De hibák.

És ami igaz, az igaz: a versenyek szépek voltak.

Bényei József

Film olasz módra

A kellekek rendszerint a következők:

Sztori.
Érdekes, fordultatos történet. Meglepetéssorozat. Fejtetűre állított szituációk. Kinós pillanatok: vajon hogy vágja ki magát a hős a veszályból.

Humor.
Szellemes tréfák, vaskos pajzánkodás, pikáns megjegyzések, komikus helyzetek. Elcsúszó a férfúli érenyektől. Megjátéozott házasság, megjátéozott válás. Groteszk fintorok. Hangosan kiáltott „félre” szavak és elharapott odamondogatások.

Szenvedélyesség.
Makacs mozdulatok, elkésereget perlekedés, késhegyre menő viták, szívós harc az érvényesülésért, a boldogságért, a szerelemért, az utódokért.

Érzelem.

A „mindent vagy semmit” filozófiája, bódult odaadás, a „változatosság gyönyörködtet” könnyed önfeledtsége, megbobcsátás és felejtés, szertartászerű újrakezdés.

Gondolatiság.

Nem jó egyedül. Nem jó kettesben. Nem jó hármasban. Nevetni jó. Sírní jó. S mindekelőtt: élni jó.

Hányszor találkoztunk ezekkel a kellekekkel, s mennyiszor örüitünk a viszontlátásnak! Az olasz film az utóbbi esztendőben sok emlékeztes meglesítésben részesítette a szórakozni vágyókat s azokat is, akik művészi élményre áhítoznak a moziban. Az olaszok értik a filmképzés titkát és játszi könnyedséggel ontják a... Mit is? Igen, ez is sajátosságuk: a komédia és tragédia sajátos ötvözeteit, az olyan történeteket, melyeket nézve az ember hol vidáman derül, hol meg a szemét kell törölgennie. Egyszer a komédiaaz ragadja magával, máskor meg ószintén meghatják az ábrázolt valóság keserü képei.

Vittorio de Sica.
az öreg varázsló, félelmetesen ismeri a recepteket. Humorés éles élsőrangú, temperamentuma legadás, egy kis érzelmességért nem megy a szomszédába, s jól megtanulta a hacsa szabályait. Vannak gondolatái, s mindig kritikus szemléli a társadalmi tendenciákat. Korábban merészen bíráló alkotásokban (Bicikli tolvajok, A sorompók lezárulnak stb.) mondott elmarasztaló ítéletek a kapitalizmus igazságtalanságairól,

mostanában szelidebb a hangja, s nemcsak elváltat szerepeiben (ilyen téren sosem volt túlzottan igényes), hanem rendezéseiben is a könnyebb színeket kedveli. Erről tanúskodik a két éve forgatott „Házasság olasz módra”, a női fufang és a férfúli lelkiismeret drámája is. Arról szól, hogyan győzi le Filumena, Marturano — leleménnyel, taktikával, szerelemmel — a makkaszkodó Domenico, s miképpen szeref férjet önmagának s apát három gyermekeinek. Tanulságos mese, annyi bizonyos. Még akkor is, ha kiszámított szentimentalizmus zavaró, s a zárójelenetben megfogalmazott gondolatot nem szabad komolyan venni.

Sicánál nincsenek kihagyott „zicczerek”, nála minden áttekinthető és logikus. A rendezés korrekt, jó atmoszférája van. Egy valami azért zavaró:

a rutin.

— Milyen meglepetések érték munkája során?
— Nagyon izgalmas kérdés például, hogy a több száz éves textilalkotás meg lehet-e menteni a későbbi századok számára. Itt sok függ a restaurátor találatkonyosságától is. Hiszen textília csak akkor marad ránk, ha a fémhez tapadva került földbe, s a fémozid konzerválta. De sok gondot okozott például a XVIII. századi patyolatkendők tartósítása is. Ezeket rosszul tárolták a háború alatt, s szinte feketék voltak a portól. Kimostuk vegyszerben, s ma már ragyogó tisztán állnak a pormentes üvegzsekrényben.

— Milyen vegyszerben mostták?
— Azt nem árulom el, mert az ötvenes években még extra vegszernék számított, az egész országot be kellett érte jární, ma pedig már közhasználatú. Azt mondhatnánk, milyen egyszerű dolog, s nem hinnék el, mennyi fejtoztést okozott akkor a kiválóasztás és megszerzése.

A múzeum évkönyveiben mindig található egy-két fejezet a restaurálás kérdéseiről is. Az egyikbe ezt olvassom:

Fekete patyolatkendők

— Milyen meglepetések érték munkája során?
— Nagyon izgalmas kérdés például, hogy a több száz éves textilalkotás meg lehet-e menteni a későbbi századok számára. Itt sok függ a restaurátor találatkonyosságától is. Hiszen textília csak akkor marad ránk, ha a fémhez tapadva került földbe, s a fémozid konzerválta. De sok gondot okozott például a XVIII. századi patyolatkendők tartósítása is. Ezeket rosszul tárolták a háború alatt, s szinte feketék voltak a portól. Kimostuk vegyszerben, s ma már ragyogó tisztán állnak a pormentes üvegzsekrényben.

Hamisított avar sisak

„Ugyancsak restauráláskor derült ki a Déri Frigyes-féle gyűjteményrészelegben szereplő avar bronzsisakról, hogy hamisítvány. A mélyzöld, zományszerü „nemesspatinás” sisak felülete kidudorodó kisebb-nagyobb gombokkal és karikákkal volt gazdagon díszítve. A belsejébe vászonszőkek voltak ragasztva. Ezek eltávolításakor feltűnt, hogy a belső felület teljesen síma, a külső díszítésnek megfelelő trébelés nyoma nem látható. További kezelés során a sisak lemezekre kezdett szétbomlani. A kis félgömbökről kiderrült, hogy kettévágtott fagyöngyök, a karikák közönséges réz függönykarikák, zöld olajfestéssel vastagon lefestve. Nem mindennapi, olcsón előállított, drága pénzért eladott hamisítvány.”

Nagy figyelemre, gondos munkára, jó szakmai felkészültségre van szükség a restauráló laboratóriumban.

Paládi József

Új urnacsarnok épül Debrecenben

Évek hosszú sora óta komoly problémát jelent Debrecenben az, hogy a Köztemetőben kevés hely van a halottai urnák elhelyezésére. A Temetkezési Vállalat úgy igyekszik segíteni ezen, hogy a jövő évben megkezdí egy új urnacsarnok, kolumbárium építését. 1 millió 740 ezer forintos költséggetl tervezik a helyiséget, amelyben három ezer urna elhelyezésére nyílik majd lehetőség. A terveket az EM Tervező Vállalat debreceni műtermeiben készítik, s teljes dokumen-

tációval együtt december 31-ig a Temetkezési Vállalat rendelkezésére bocsátják őket.

A krematóriumban folyik a koksztüzelésű kemence felújítása. Ez is elkészül ez év végére, addig a két gázfűtéses hamvasztó működik. Az ország egyetlen krematóriuma különben évről évre nagyobb feladatok elé kerül. Átlagban 3500 hamvasztás történik egy év alatt. Több esetben külföldiek is szállították ide halottakat.

Mi lesz belőlük?

az az eldől, kit vesznek fel egy-egy szakra, ki nek kell máshol keresnie a boldogulást.

Nem új probléma ez. Mint ahogy mostani időkben előfordul, hogy valakit nem vesznek fel egy bizonyos szakra, s ezért aztán más területen keresi életbeli érvényesülését, előfordul ez régebbi időben is. Közismert például, hogy Odüsszeusz nem akart világot látni, beérte volna a tisztes vidéki földműveléssel is, azonban nem vették fel a mezőgazdasági főiskolára.

A történelmi tanulságok a mai fiatalok számára is sokat jelenthetnek. Éppen ezért elhatároztam, hogy interjúorozatot készítek a történelem néhány ismert alakjával, és bizonyára tanulságos válaszukat a fiatalok elé tárom. A kérdései így hangzottak:

— Mi szeretett volna lenni, milyen pályára készült eredetileg?

A válaszok:

Nero: táncdalénekes.
Caligula: zsoke.
Hannibál: portás.
Diogenész: hordókezező.
Vergilius: idegenvezető.
Dante: kereskedelmi utazó.
Lót: sóbányász.
Noé: tsz-állatnevelő.

Jónás: haleledel-árús.
Lehel: trombitás.
Madách: slágerszövegíró.
Heraklész: fehérneműkészítő.
Sámson: fodrász.
Napoleon: egyiptológus.
III. Szulejmán: agglégény.
Boccaccio: kegyeszerás.
Páris: almáskofa.
Robespierre: parodista.
Charlotte de Corday: vízvezeték-szerelő.
Hitler: csapos.
Dobze László: filmrendező.
Cézár tsz-elnök.
Drakón: kollégiumi igazgató.

Négyezer éves edények • Milyen vegyszerben? • Évezredekre megőrizni

Látogatás a múzeumi restaurátor műhelyében

Ripityára vert négyezer éves cserépedények fekszenek kiterítve az asztalon. Tenyérnyi darabok, körömmíni darabok. A padlón derék-magasságú edény áll félig összszekerakva. Összeillesztett darabjai között gipsz fehérlék. Ez a kép ragadja meg először a belépőt a debreceni Déri Múzeum restauráló laboratóriumban.

— Mi történt az edényekkel?
A feleletet Ditrói Béláné főrestaurátor adja meg:

— Egy hatalmas rézkori tüzelőhely — amely lehetett áldozóhely vagy égetőkemence — földbe vájt gödrét bélelték ki ezekkel az edényekkel, hogy jobban tartsa a meleget.

Ma is szokás, hogy a kemence aljára régi, törött cserepeket raknak. A tüzelőhely használata után a ráakadó föld nyomása segített a rombolásban. S végül az edényekben aranyat sejto emberek csákányai is pusztíthattak. Ez az edény 197 darabból áll. Egyszer már összeraktuk, de közben új érintkezési felületeket találtunk, s szét kellett bontanunk, hogy pontosabban illeszthes-sük össze. Vannak nehezebb esetek is. Az a 30 centiméter magas edény 150 parányi darabra tört össze. A mész is nagy ellensége az óskori kerámiának: levelesen mállasztja szét az edényeket.

Az ásók nyomán napvilágra

Sok meglepetés

— A képművészeti anyag kivételével mindennel. A római őrvegektől kezdve a mai iparművészeti cikkéig minden megfordul a műhelyben: faanyagok, ásatási bórók, a fémek minden fajtája, fegyverek, fülbevalók s ki tudja, mi minden. Csupán arany nem kerül hozzánk restaurálásra, mert évezredekre át megtartíja fényét, s nincs vele gondunk. Ahol fontos lenne az oxidréteg, a bronztárgyaknál, sok a baj. Sokszor lekaparják a zöld patinát, s ezzel elrontják a tárgyakat — mondja Ditrói Béláné.

— Mi a restaurálás titka?
— Egyrészt minden tárgyat anyagának megfelelően kell konzerválni, azaz időállóná tenni. Másrészt maga a restaurálás, a tárgyak kiegészítése stb. Ugyancsak az anyag tulajdonságainak ismeretében történhet meg. Így is minden tárgy külön probléma, jóllehet vannak semák is, jól bevált módszerek. Általában matematikail pontossággal ki lehet számítani a kezelési hatáért, mégsem lehetünk egészen biztosak. Sok a meglepetés, éppen ezért érdekes, izgalmas a munkám.

Fekete patyolatkendők

— Milyen meglepetések érték munkája során?
— Nagyon izgalmas kérdés például, hogy a több száz éves textilalkotás meg lehet-e menteni a későbbi századok számára. Itt sok függ a restaurátor találatkonyosságától is. Hiszen textília csak akkor marad ránk, ha a fémhez tapadva került földbe, s a fémozid konzerválta. De sok gondot okozott például a XVIII. századi patyolatkendők tartósítása is. Ezeket rosszul tárolták a háború alatt, s szinte feketék voltak a portól. Kimostuk vegyszerben, s ma már ragyogó tisztán állnak a pormentes üvegzsekrényben.

Milyen vegyszerben mostták?

— Azt nem árulom el, mert az ötvenes években még extra vegszernék számított, az egész országot be kellett érte jární, ma pedig már közhasználatú. Azt mondhatnánk, milyen egyszerű dolog, s nem hinnék el, mennyi fejtoztést okozott akkor a kiválóasztás és megszerzése.

A múzeum évkönyveiben mindig található egy-két fejezet a restaurálás kérdéseiről is. Az egyikbe ezt olvassom:

Hamisított avar sisak

„Ugyancsak restauráláskor derült ki a Déri Frigyes-féle gyűjteményrészelegben szereplő avar bronzsisakról, hogy hamisítvány. A mélyzöld, zományszerü „nemesspatinás” sisak felülete kidudorodó kisebb-nagyobb gombokkal és karikákkal volt gazdagon díszítve. A belsejébe vászonszőkek voltak ragasztva. Ezek eltávolításakor feltűnt, hogy a belső felület teljesen síma, a külső díszítésnek megfelelő trébelés nyoma nem látható. További kezelés során a sisak lemezekre kezdett szétbomlani. A kis félgömbökről kiderrült, hogy kettévágtott fagyöngyök, a karikák közönséges réz függönykarikák, zöld olajfestéssel vastagon lefestve. Nem mindennapi, olcsón előállított, drága pénzért eladott hamisítvány.”

Nagy figyelemre, gondos munkára, jó szakmai felkészültségre van szükség a restauráló laboratóriumban.

Paládi József

Figyelem!

Az EM 25. számú Állami Építési Vállalat Budapest, XXI. (Csepel), Kiss János utcán, 19-21.

felvez kubikosokat, segédmunkásokat.

Felvétel esetén a felutazási költséget megtérítjük. Munkásszólást biztosítunk. Jelentkezés a fenti címen, munkügyi osztályon. MH 2643

MAJD BARANI NAPLÓ

4. oldal — 1966. szeptember 4.

A 10.
ményt-
mű köt-
Sorozat

50 000
nye

0112
0536
0702
1202
4944
5257

25 000
nye

1633
2157
4793
4847
4853
4944
5922

10 000
nye

0037
0659
1283
1669
1731
3522
3610
4092
4825
5442
5863

5000
nye

0051
0276
0327
0456
0741
0907
1117
1239
1290
1703
1812
2197
2697
2829
2903
3746
3806
3920
4166
4238
4430
4584
4661
4669
4743
4766
4779
5459
5472
5865
5877
5998
6014
6042

1000
nye

1003
1967
3220

500
nye

0071
0090
0238
0600
0699
1251
1356
1483
1540
1850
2408
2994
3186
3286
3306
3653
3716
3835
4498
4699
4958
4969
5127
5205
5211
5450
5869
6013
6044

300
7
(

0037
0066
0067
0084
0112
0139
0327
0354
0405
0449
0477

Gyorslista az I. Békekölcson sorsolásáról

A 100 000 forintos főnyereményt a 2493 sorozat 0393 számú kötvény nyerte.

Sorozat	Szám	Sorozat	Szám	Sorozat	Szám	Sorozat	Szám	Sorozat	Szám	Sorozat	Szám	Sorozat	Szám			
50 000 forintot nyertek:	0491	401-500	4669	801-900	1451	101-200	4755	401-500	0630	201-300	3503	001-100	4774	801-900		
0112	550	0623	401-500	4705	501-600	1485	101-200	4779	601-700	0657	701-800	3617	001-100	4822	901-1000	
0536	233	0626	301-400	4715	701-800	1515	401-500	4783	501-600	0660	501-600	3641	001-100	4832	201-300	
0702	116	0628	901-1000	4726	001-100	1525	501-600	4805	601-700	0662	201-300	3644	401-500	4832	401-500	
1202	313	0640	301-400	4759	301-400	1528	701-800	4810	401-500	0690	001-100	3662	301-400	4864	401-500	
5257	253	0645	301-400	4793	601-700	1559	401-500	4830	901-1000	0700	001-100	3679	201-300	4886	101-200	
25 000 forintot nyertek:	0659	501-600	4794	801-900	1569	901-1000	4869	301-400	0778	301-400	3709	201-300	4902	301-400		
1833	307	0700	201-300	4823	801-900	1580	701-800	4870	701-800	0795	701-800	3741	001-100	4915	201-300	
2157	069	0702	401-500	4825	601-700	1601	101-200	4910	101-200	0804	701-800	3799	401-500	4919	601-700	
4793	697	0716	201-300	4837	801-900	1620	101-200	4933	101-200	0856	201-300	3816	401-500	4948	601-700	
4847	284	0727	601-700	4853	201-300	1646	901-1000	4944	001-100	0867	001-100	3837	001-100	4983	801-900	
4853	284	0791	101-200	4876	601-700	1675	401-500	4962	901-1000	0871	401-500	3866	301-400	4989	801-900	
4944	070	0804	601-700	4900	501-600	1686	401-500	4965	001-100	0897	401-500	3888	401-500	5022	201-300	
5922	872	0804	901-1000	4901	301-400	1689	101-200	4993	401-500	0899	101-200	4013	001-100	5046	701-800	
10 000 forintot nyertek:	0812	001-100	4916	701-800	1701	701-800	5001	801-900	0900	501-600	0900	501-600	4045	501-600	5053	101-200
0037	869	0828	201-300	4950	901-1000	1703	201-300	5022	001-100	0925	201-300	4073	301-400	5055	401-500	
0659	556	0916	501-600	4956	301-400	1731	001-100	5042	801-900	0934	401-500	4088	301-400	5114	501-600	
1283	685	0929	201-300	4967	401-500	1762	501-600	5051	701-800	0938	801-900	4095	801-900	5128	001-100	
1669	041	0957	601-700	5010	201-300	1786	301-400	5056	701-800	0954	001-100	4119	901-1000	5145	501-600	
1731	069	0993	401-500	5017	601-700	1797	401-500	5063	901-1000	0958	001-100	4120	801-900	5158	101-200	
3522	482	1029	801-900	5031	001-100	1806	601-700	5085	101-200	0978	801-900	4143	201-300	5172	401-500	
3510	421	1114	501-600	5033	101-200	1812	401-500	5107	401-500	1015	301-400	4168	601-700	5216	201-300	
4092	772	1117	701-800	5089	701-800	1819	301-400	5107	601-700	1020	301-400	4182	201-300	5224	401-500	
4825	623	1120	701-800	5133	401-500	1861	101-200	5121	601-700	1077	301-400	4188	501-600	5226	601-700	
5442	793	1174	701-800	5155	501-600	1888	001-100	5145	601-700	1112	901-1000	4214	301-400	5298	301-400	
5863	637	1199	801-900	5159	301-400	1932	301-400	5151	301-400	1131	001-100	4259	701-800	5299	501-600	
0051	638	1245	901-1000	5290	301-400	1954	201-300	5160	601-700	1133	101-200	4264	701-800	5310	201-300	
0276	068	1270	001-100	5352	701-800	1956	201-300	5180	501-600	1135	101-200	4267	901-1000	5320	301-400	
0327	012	1283	601-700	5353	101-200	1961	801-900	5195	101-200	1171	001-100	4292	501-600	5329	601-700	
0456	977	1372	001-100	5356	501-600	1972	301-400	5204	801-900	1177	001-100	4354	301-400	5329	901-1000	
0741	776	1433	301-400	5386	901-1000	1987	401-500	5211	601-700	1183	401-500	4384	201-300	5338	701-800	
0907	223	1482	601-700	5386	801-900	2027	301-400	5232	301-400	1234	001-100	4405	901-1000	5383	801-900	
1117	603	1493	801-900	5386	801-900	2027	301-400	5232	301-400	1234	001-100	4408	001-100	5427	001-100	
1239	877	1497	901-1000	5434	201-300	2029	201-300	5240	301-400	1235	001-100	4438	201-300	5469	801-900	
1290	523	1329	901-1000	5434	201-300	2030	301-400	5257	201-300	1248	001-100	4444	901-1000	5470	901-1000	
1703	280	1336	601-700	5472	601-700	2127	001-100	5269	501-600	1256	701-800	4474	701-800	5476	601-700	
1812	454	1336	701-800	5793	101-200	2157	001-100	5289	601-700	1280	901-1000	4516	401-500	5492	201-300	
2197	137	1368	701-800	5795	101-200	2157	301-400	5321	601-700	1286	001-100	4544	101-200	5762	501-600	
2697	227	1372	001-100	5811	701-800	2197	101-200	5361	101-200	1300	401-500	4553	401-500	5803	301-400	
2829	161	1433	301-400	5841	401-500	2331	401-500	5366	301-400	1355	601-700	4553	901-1000	5818	501-600	
2903	008	1452	901-1000	5852	101-200	2480	401-500	5367	601-700	1355	701-800	4554	601-700	5822	301-400	
3746	156	1482	601-700	5877	201-300	2493	301-400	5368	001-100	1358	701-800	4574	001-100	5827	501-600	
3806	033	1493	801-900	5890	301-400	2506	401-500	5370	801-900	1370	001-100	4582	801-900	5838	101-200	
3920	327	1497	901-1000	5922	401-900	2609	201-300	5411	101-200	1417	101-200	4587	101-200	5888	801-900	
4166	097	1527	601-700	5934	101-200	2678	301-400	5413	201-300	1467	001-100	4605	601-700	5891	001-100	
4238	192	1561	101-200	6016	801-900	2683	201-300	5413	801-900	1477	001-100	4629	401-500	5913	401-500	
4430	539	1579	201-300	6039	801-900	2697	201-300	5425	301-400	1477	701-800	4646	601-700	5917	701-800	
4584	295	1599	001-100	6042	301-400	2709	301-400	5426	901-1000	1496	401-500	4659	501-600	5927	801-900	
4661	814	1601	901-1000	6048	701-800	2713	101-200	5434	601-700	1550	701-800	4662	701-800	5937	601-700	
4669	847	1601	901-1000	6056	101-200	2736	201-300	5442	701-800	1580	301-400	4678	501-600	5967	801-900	
4743	205	1655	601-700	6060	701-800	2741	201-300	5444	101-200	1588	001-100	4692	001-100	5999	401-500	
4766	473	1669	001-100	6060	701-800	2741	201-300	5444	101-200	1588	001-100	4713	401-500	6005	101-200	
4779	647	1740	701-800	6086	001-100	2815	301-400	5459	101-200	1588	801-900	4728	901-1000	6025	801-900	
5459	112	1750	301-400	6091	601-700	2826	201-300	5481	201-300	1599	101-200	4746	901-1000	6025	801-900	
5472	620	1760	101-200	6091	601-700	2829	201-300	5495	101-200	1599	501-600	4771	201-300	6093	801-900	
5865	139	192	1760	301-400	300 forintot nyertek:	2903	001-100	5751	001-100	1603	901-1000					
5877	273	197	1760	301-400	(II. rész)	3157	401-500	5761	401-500	1604	701-800					
5998	146	2304	301-400	0167	601-700	3192	101-200	5767	701-800	1628	701-800					
6014	126	2304	301-400	0167	601-700	3208	001-100	5772	201-300	1646	501-600					
6042	320	2365	401-500	0217	701-800	3278	101-200	5835	001-100	1650	801-900					
1003	401-500	2538	301-400	0236	101-200	3279	201-300	5863	601-700	1654	301-400					
1967	601-700	2597	301-400	0248	201-300	3299	301-400	5865	101-200	1656	901-1000					
3220	201-300	2608	001-100	0394	801-900	3318	401-500	5885	001-100	1678	101-200					
		2646	301-400	0456	901-1000	3319	401-500	5903	001-100	1687	501-600					
		2664	201-300	0488	901-1000	3320	401-500	5905	001-100	1687	601-700					
		2738	101-200	0497	101-200	3321	401-500	5925	001-100	1700	001-100					
		2777	301-400													

Új alapanyagok a ruházati iparban

A Debreceni Ruhagyár gyártmányfejlesztéséről

A Debreceni Ruhagyár gyártmányfejlesztési osztályán — amint azt Zsuga Jánosné, az osztály vezetője elmondotta —, amellett, hogy állandóan új modelleket dolgoznak ki a divatirányzatoknak megfelelően; új alapanyagok felhasználásával is kísérleteznek.

Az országban egyedül itt folynak nagyszabású női ruházati alapanyagok konfekcionálására irányuló kísérletek. Ezek kapcsolódnak a hazai textilgyárak gyártmányfejlesztési programjához. A gyárak kísérletképpen legyártott anyagaiból itt varrják meg az első fazonokat, s itt derülnek ki azok jó és rossz tulajdonságai.

Pillanatnyilag 10—12féle anyaggal foglalkoznak. Ilyen képen látható világoskék, fe-

hér csikos nylon—velur ingruha. A nylon—velur anyagot eddig nem használták női ruha készítésére, csak blúzok, pulóverek készültek belőle. Az anyag nagyüzemi konfekcionálása új feladatot jelent, mert megmunkálása különbözik a szövött áruk megmunkálásától.

Erdekes feladatot nyújt a triacetát selyem is, amely az eddigi selyem anyagokkal szemben olyan kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, mint például: feshetőség, gyűrhetetlen kivétel, éltartósság. Az anyag nagyon szépen plissírozható. Hogy mosás után és viselés közben meddig tartja a plissírozást, annak kikísérletezése most folyik.

Az eddig is igen népszerű Uppsala pantallók választékát fogja növelni csikos és kockás mintázatú új pantallótípus. Tulajdonságai ismertek: rendkívüli rugalmassága alkalmasá teszi mind sportolásra, mind nappali viseletre. Az új nadrágtípusok a fiatalság körében valószínűleg nagyon keresettek lesznek.

A pamutruhánál is sok új anyagösszetétellel kísérleteznek. Ilyenek a félpamut és polinóz összetételű anyagok, amelyek kikészítésükben és hatásukban inkább a szövethöz, mint a kartonhoz hasonlítanak. Gyűrhetetlen kivételben, jól mosható és színtartó minőségben kerülnek majd a fogyasztókhoz. Vannak tisztán műszálból készült pamutthatású anyagok is, amelyeknek tulajdonságai messze felülmúlják az eddig ismert és használt kartonanyagokat.

Most folynak a kísérletek a poliészter—viszkóz összetételű, batizst jellegű anyagok plissírozására. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy ez az anyag a legjobb tulajdonságokkal rendelkezik, és ennél fogva nem gyűrődik, vasalást tart, örömet fog jelenteni a női vásárló közönségnek.

Az idei nyár slágere a frottíruha volt. Az eddigiek mellett két új frottíranyag felhasználásával is kísérleteznek. Az egyik: selyemfényű, nagymintás. A másik: kötött hatású, ugyancsak mintás kivételben. Az ebből készült ruhák az eddigiekénél is tetszesebbek lesznek, és várhatóan az előzőekkel azonos áron kerül-

Nylon-velur ingruha

nek forgalomba remélhetőleg már a jövő tavasszal.

A fesorolt anyagok és fazonok kikísérletezése most folyik. Hogy közülük melyek kerülnek el végül a fogyasztókhoz, azt a további kísérletek eredményei, valamint az alapanyagok gyártási lehetőségei határozzák meg.

Egy azonban bizonyos: az új, kiváló tulajdonságú alapanyagok egyre nagyobb tért hódítanak a jövő divatjában, s mind több kényelmes, könnyen kezelhető ruha kerül az üzletekbe. S ami még nagyon lényeges: semmivel sem lesznek drágábbak, mint a hagyományos alapanyagokból készült ruhák, sőt a várakozások szerint valamivel olcsóbban lehet majd megkapni.

Paládi József

Triacetát selyemből készült plissírozott ruha

A közkedvelt Uppsala pantallók új változata a csikos mintázatú nadrág

22 milliméter eső esett

Villám csapott egy istállóba

Szombaton délután rendkívüli időjárás uralkodott Hajdú-Bihar megyében. Viharos erejű szélökésekkel érkezett a zivatar, s igen rövid idő leforgása alatt 22 milliméter csapadék hullott. Debrecenben sűrű, aprószemű jég esett, de a megye más részeiből is jeleztek jégesőt.

A nyári zápor és zivatar a tüzőtöknak sok munkát adott. Balmazújvároson a villám egy istállóba csapott be a Sima utca 13. szám alatt. A község dolgozói, a szomszédok megfékeztek a tűz terjedését.

Debrecenben a hirtelen lezúdult víz több helyen idézett elő veszélyt. Négy esetben kellett kivonulni, és szivattyúzásal hátrítani a vízbeömléseket. A Péterfia utca 29. alatt, a Bem téri kórháznál, a Böszörményi út 33. és a Virág utca 14. szám alatti háznál kellett gyorsan közbelépni.

Az időjárás miatt Debrecenben a Sólom utca 108. számú öreg épület tönkrement. A tüzőoltóegység az épületből kimentett minden ingóságot. A bajor jutott család elhelyezéséről azonnal intézkedtek.

A viharral kapcsolatban a

mentőket nem hívták sehova, s a Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat főmérnökétől kapott tájékoztatás szerint az áramszolgáltatásban sem volt nagyobb fennakadás. Voltak kisebb zavarok, de ezeket a szerelők gyorsan elhárították.

Ma kezdődnek a debreceni műszaki napok

A múlt évi sikeres rendezvényt követően a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Hajdú-Bihar megyei szervezete az idén ismét megrendezi a debreceni műszaki napokat.

A műszaki napok alkalmával több mint 20 előadás hangzik el.

Az előadásokat Hajdú-Bihar megye tsz-einek és állami gazdaságainak vezetői és szakemberei is meghallgatják. Összesen mintegy három ezer mezőgazdasági szakember vesz részt a rendezvényeken.

Lira, látványosság, népi humor

A Román Szocialista Köztársaság fegyveres erői ének- és táncgyűjtésének műsora

Debrecen művészetkedvelő közönsége nagy várakozással tekintett a Román Szocialista Köztársaság fegyveres erői ének- és táncgyűjtésének műsora elé, amit az is bizonyít, hogy szombaton este a Bartók-terem nézőtere zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Az 1947-ben létrehozott együttest férfikórus, balettcsoport, szimfonikus zenekar és népi zenekar, valamint az ének és hangszeres szolisták csoportja alkotja.

A Bartók-teremben bemutatott műsor az együttes felépítéséből adódóan több egymást követő műsorreszből állt. Ennek ellenére a műsor egységes benyomást kellett, mert tudatos műsorszerkesztői elv határozta meg egy-egy szám helyét a műsor egészében. Az egymást követő műsorszámok a hatalmas együttes sokoldalúságát, műsorának színességét bizonyították, és arról győzték meg a nézőt, hogy a csoportok önmagukban is magas szinten képesek produkcióik bemutatására.

A mintegy 60 tagú férfikórus nemcsak fegyveres, egységes magatartásával, hanem kulturált, árnyalatokban gazdag, egyszerűsége törekvő előadásmódjával hódította meg a közönséget. Az énekar valamennyi tagja képzett énekes, de mindannyian arra törekednek, hogy a legteljesebb mértékig a közös produkciót szolgálják egyéni teljesítményükkel. A férfias zengésű, imponáló hangerejű kórus műsorszámait kedvesen egészítették ki a női szolistákkal közösen előadott produkciók. Ezek közül a román nép lelkét és temperamentumát megéleveníto dalok aratták a legnagyobb sikert.

Bár önálló műsorszám bemutatására nem került sor, külön kell szólnunk a tömör hangzású szimfonikus zenekarról, amely Stelian Dinu karmester-vezetésével nagyszabásúan egészítette ki, és tette igazán nagyhatásúvá az énekar produkcióit. A férfikar és a szimfonikus zenekar együttes munkája a vokális és instrumentális zene olyan egységes ötvözetét adta, ami méltán jelentett maradandó élményt a jelenlévőknek.

A népi zenekar hasonlóan elsősorban vonósokból áll, de népi hangszerek egészítik ki. Műsorszámok közül legemlékezetesebbek a népi hangszerek szólószámai.

A tánckar a katonaelet epizódjait jelenítette meg, és a román nép táncai közül mutatót be egy csokorra valót. A biztos kézzel koreografált táncszámok a lírai és a népi humor pólusait egyesítették. Különösen a műsor zárószáma bővelkedett látványos és virtuóz jelenetekben. Ez a tánc szerkezeti felépítésénél fogva és poézisának hullámzása miatt egy nagy népies szimfonikus költeményre emlékeztet.

A nagy sikerű műsor után a román művészeket a Fegyveres Erők Klubjában látták vendégül és ajándékozták meg. Vasárnap délelőtt 10 órakor az együttes vezetői koszorút helyeztek el a debreceni román hősi emlékműnél.

M. V.

A román művészegyüttes vezetői koszorút helyeznek el a román hősök emlékművénél

Az együttes férfikara és női szolistája román népdalt énekel

Török Mihály főtiszt ajándékkal kedveskedik a román művészegyüttesnek

Sólymok a repülés szolgálatában

A szuperszónikus repülőgépeknel nemegyszer idéz elő kisebb-nagyobb balesetet, károsodást, hogy madaraknak ütköznek a gépek. Különösen a repülőterek környékén gyülekező sárlyok veszélyesek. Különböző módszerekkel igyekeznek a madarakat valamilyen távolságra elmozdítani a repülőgépek közeléből. Skóciában újabb „középkori” módszerekkel kísérleteznek, hogy a madarakat a repülőter környé-

kéről elűzzék: sólymokat küldtek a sárlyok ellen. Es a módszer bevált. Négy sólyom teljesít szolgálatot a repülőteren és láttukra a sárlyok elmenekülnek. Sőt, ha heves szél, hó- zivatarok miatt a sólymok nem tudnak kirepülni, a sárlyok annak a motornak a zajától is elmenekülnek, amelyen a sólymokat vadászatra szokták vinni. A repülőter sólymászai ugyanis nem lóhátról vadásznak, — ók is motorizáltak.